

Pápežové katechézy o rodine: piata audiencia (4. februára 2015)

Katechézu Svätého Otca Františka pri generálnej audiencii uviedlo biblické čítanie z Listu Efezanom: „Deti, poslúchajte svojich rodičov v Pánovi, lebo je to spravodlivé. Cti svojho otca i matku, to je prvé prikázanie s prisľúbením: Aby ti dobre bolo a aby si dlho žil na zemi. A vy, otcovia, nedráždite svoje deti k hnevu, ale vychovávajúte ich prísne a napomínajte ich v Pánovi“ (Ef 6,1-4).

13.06.2015

„Drahí bratia a sestry, dobrý deň!

Dnes by som sa chcel venovať druhej časti zamyslenia nad postavou otca v rodine. Minule som rozprával o nebezpečenstve «neprítomných» otcov, dnes sa chcem zamerať predovšetkým na jej pozitívny aspekt. Aj sv. Jozef mal pokušenie zanechať Máriu, keď zistil, že bola v požehnanom stave, avšak zasiahol Pánov anjel, ktorý mu zjavil Boží plán a jeho poslanie byť domnelým otcom. A Jozef, muž spravodlivý, «prijal svoju manželku» (Mt 1,24) a stal sa otcom Nazaretskej rodiny.

Každá rodina dnes potrebuje otca. Dnes sa pristavíme pri hodnote jeho úlohy, a chcel by som pritom vychádzať z niekoľkých vyjadrení, ktoré sa nachádzajú v Knihe prísloví,

zo slov, ktorými sa otec obracia na syna, a hovorí takto: «Syn môj, ak bude tvoje srdce múdre, aj moje srdce sa bude radovať. Moje vnútro bude plesať, keď budú tvoje pery hovoriť správne slová» (porov. Prís 23,15-16). Nedá sa lepšie vyjadriť hrdosť a dojatie otca, ktorý sa presvedčí, že odovzdal synovi to, čo je v živote naozaj dôležité, a teda múdre srdce. Tento otec nehovorí: «Som na teba hrdý, pretože si ako ja, pretože opakuješ veci, ktoré hovorím a konám ja». Nie, nehovorí mu nič také. Naopak, vraví mu niečo omnoho dôležitejšie, čo by sme mohli interpretovať takto:

«Budem šťastný zakaždým, keď uvidím, že konáš múdro a budem dojatý vždy, keď začujem, že hovoríš čestne. Toto som ti chcel zanechať, aby sa ti to stalo vlastným: schopnosť cítiť a konať, hovoriť a usudzovať s múdrosťou a poctivosťou. A aby si sa mohol stať takým, naučil som ťa veci,

ktoré si nepoznal, napravil som chyby, ktoré si nevidel. Postaral som sa, aby si pociťoval hlboký a zároveň diskrétny cit, ktorý si možno naplno nerozpoznal, keď si bol mladý a neistý. Vydal som pred tebou svedectvo prísnosti a pevnosti, ktorému si možno nerozumel, keďže si túžil iba po priazni a ochrane. Sám som musel ako prvý prejsť skúškou múdrosti srdca, bdieť nad návalmi citu i roztrpčenosti, aby som zniesol ťarchu nevyhnutných nedorozumení a našiel správne slová, aby som bol pochopiteľný. A teraz, pokračuje otec, keď vidím, že sa snažíš byť taký voči svojim deťom i voči druhým, som dojatý. Som šťastný, že som tvoj otec.»

Takto hovorí múdry a zrelý otec. Otec dobre vie, koľko stojí odovzdávanie tohto dedičstva: koľko blízkosti, koľko vlúdnosti a koľko pevnosti. Avšak akú útechu a odmenu dostane, keď jeho synovia budú na česť tomuto dedičstvu! Táto

radosť je zadosťučinením za každú námahu, prekonáva každé nedorozumenie a uzdravuje každé zranenie.

Na prvom mieste je však potrebné, aby bol otec v rodine prítomný. Nech je nablízku svojej manželke, aby sa s ňou delil o všetko, o radosti i bolesti, o námahy a nádeje. A nech je nablízku deťom v ich raste: keď sa hrajú a keď si plnia povinnosti, keď sú roztopašné i keď sú úzkostlivé, keď sa vedia podeliť i keď sú mlčanlivé, keď sú odvážne i keď majú strach, keď urobia chybný krok i keď opäť nájdú cestu. Otec nech je vždy prítomný. Slovo prítomný neznačí to isté ako kontrolór! Pretože otcovia, ktorí sú prílišnými kontrolórmi potláčajú svoje deti, neumožňujú im rásť!

Evanjelium nám hovorí o príkladnosti Otca, ktorý je na nebesiach – jediný, ako hovorí Ježiš,

ktorý môže byť v skutku nazývaný «dobrým Otcom» (porov. Mk 10,18). Všetkým je známe to mimoriadne podobenstvo nazývané «O márnotratnom synovi», či lepšie «O milosrdnom otcovi», ktoré sa nachádza v pätnástej kapitole Lukášovho evanjelia (porov. 15,11-32). Koľko dôstojnosti a nežnosti je v očakávaní otca, ktorý stojí pri dverách domu čakajúc, že sa syn vráti! Otcovia musia byť trpezliví. Mnohokrát sa nedá robiť nič iné, iba čakať; modliť sa a čakať trpezlivo, vlúdne, veľkoryso a milosrdne.

Dobrý otec vie čakať a vie odpúšťať z hĺbky srdca. Isteže, vie aj rázne naprávať: nie je slabým, ústupčivým, sentimentálnym otcom. Otec, ktorý vie napomínať bez toho, aby ponižoval, je zároveň tým, ktorý vie chrániť bez toho, aby sa šetril. Raz som na jednej svadobnej slávnosti počul, ako istý otec povedal:

«Niekedý musím trochu deti vybiť... ale nikdy nie po tvári, aby som ich neponížil». Aké pekné! Pozná význam dôstojnosti. Keď musí vytrestať, urobí to spravodlivo a ide sa ďalej.

Ak je teda niekto, kto dokáže až do hĺbky vysvetliť modlitbu «Otče náš», ktorú nás naučil Ježiš, tak je to človek, ktorý prežíva otcovstvo v prvej osobe. Bez milosti, ktorá pochádza od Otca, ktorý je na nebesiach, otcovia strácajú odvahu a utekajú z boja. No deti potrebujú nájsť otca, ktorý ich čaká, keď sa vrátia po svojich pádoch. Urobia všetko, aby to nepriznali, neukázali navonok, avšak potrebujú ho. Ak ho nenájdu, otvorí sa im rany, ktoré je ťažké zaceliť.

Cirkev, naša matka, sa usiluje všetkými silami podporovať pozitívnu a veľkorysú prítomnosť otcov v rodinách, pretože oni sú pre

nové generácie strážcami a
nezastupiteľnými sprostredkovateľmi
viery v dobro, viery v spravodlivosť a
Božiu ochranu, tak ako sv. Jozef.“

(Preklad: Slovenská redakcia VR)

.....

pdf | document generated
automatically from [https://
dev.opusdei.org/sk-sk/article/papezske-
katechezy-o-rodine-piata-audiencia-4-
februara-2015/](https://dev.opusdei.org/sk-sk/article/papezske-katechezy-o-rodine-piata-audiencia-4-februara-2015/) (08.08.2025)